

SCHÔDZA

EUROCODE NATIONAL CORRESPONDENT GROUP

V Bruseli sa 15. januára 2009 uskutočnila pracovná schôdza skupiny Eurocode National Correspondent Group (Eurokódoví národní korešpondenti, ENC Group). Schôdze sa zúčastnilo približne 27 korešpondentov ENC delegovaných svojimi krajinami. Hlavným bodom programu schôdze bol ďalší vývoj EN eurokódov. Čitateľom prinášame stručný prehľad z jej diania.

Schôdzu viedli zástupcovia Európskej komisie (EC) V. Leoz Argüelles a C. Anderson z Generálneho riaditeľstva Podnikanie a priemysel (Directorate-General Enterprise and Industry). Spoločné výskumné centrum (Joint Research Center, JRC) zastupoval A. Pinto a Technickú komisiu CEN/TC250 Konštrukčné eurokódy (Structural Eurocodes) predseda J.-A. Calgaro, G. Sedlacek a B. Haseltine.

„White paper“

Hlavným bodom programu bol ďalší vývoj EN eurokódov. Podkladom pre diskusiu mal byť tzv. „White paper“ vypracovaný v CEN/TC 250, s ktorým sa väčšina prítomných zoznámila až prostredníctvom prezentácie predsedu CEN/TC 250.

Dokument pozostáva zo 4 kapitol:

1. Stavebné aktivity na európskej scéne,
 2. Vývoj eurokódov,
 3. Výskum a ďalší vývoj,
 4. Trvalá udržateľnosť pri navrhovaní stavieb,
- a zo 7 príloh označených A až G.

Prvé štyri prílohy sú venované technickým smerniciam, ktoré sú podkladom pre tvorbu 4 nových častí eurokódov:

- a) posudzovanie a rekonštrukcie stavieb,
- b) navrhovanie sklenených konštrukcií,
- c) navrhovanie konštrukcií z polymérov vystužených vláknami,
- d) navrhovanie membránových konštrukcií.

Vo svojej prednáške predseda CEN/TC 250 pripomenul nielen históriu eurokódov, ale predniesol aj predstavu o ich budúcom vývoji:

- 25. marec 1957 Rímska zmluva,
- do 1990: tvorba európskych smerníc a odporúčaní v rámci medzinárodných profesných organizácií. Tieto možno považovať za nultú generáciu eurkódov, neboli to normy.

- 1990-1998: tvorba a publikovanie predbežných ENV eurokódov v rámci CEN. To už sú predbežné európske normy,
- 1998-2007: tvorba a publikovanie EN eurokódov v rámci CEN,
- r. 2009 - 2010 očakáva sa uzavretie novej zmluvy medzi EC a CEN a mandát na ďalšie aktivity spojené s Eurokódmi (ide o financovanie týchto aktivít),
- r. 2010 - zrušenie národných noriem, ktoré sú v konflikte s eurokódmi,
- r. 2015 - do tohto roku sa nepredpokladajú fundamentálne zmeny v eurokódoch,
- r. 2015 - 2020 - bude publikovaná ďalšia generácia eurokódov (terajšie majú číselné označenie EN 199x, pričom x = 0 až 9, je možné, že budúce budú s označením EN 1999x).

Aktivity okolo eurokódov

V súčasnosti prebieha množstvo dôležitých aktivít súvisiacich s eurokódmi bez akejkoľvek finančnej podpory. Z toho dôvodu politická podpora ENC a uzavretie novej zmluvy medzi EC a CEN s mandátom - financovaním týchto aktivít je veľmi urgentné. O mnohých týchto aktivitách CEN/TC 250 sme čitateľov už informovali v predchádzajúcich príspevkoch. Ide o: a) údržbu (tvorbu zoznamov chýb - tzv. Corrigendum, a zoznamov zmien - tzv. Amendment, ku všetkým častiam eurokódov), b) tvorbu podkladov pre 4 vyššie spomenuté nové časti eurokódov, c) harmonizáciu národne definovaných parametrov (NDP) s cieľom redukcie ich počtu, d) propagáciu eurokódov v ďalších krajinách, e) prípravu používateľov eurokódov (publikovanie príručiek, organizovanie kurzov).

Mnohé z týchto aktivít prebiehali v rámci JRC, ktorej administratíva spolupracuje s odborníkmi z CEN/TC 250 a špecialistami z profesných organizácií (napr. z ECCS).

K súčasným aktivitám patria aj snahy zapracovať do eurokódov, okrem už zohľadnených základných požiadaviek (ER - Essential Requirements), Smernice CPD (Construction Products Directive), ER1 „Mechanická odolnosť a stabilita“, ER2 „Bezpečnosť v prípade požiaru“ a časti ER4 „Bezpečnosť pri užívaní“, aj doteraz v eurokódoch nezohľadnené požiadavky ER3 „Hygiena, zdravie a životné prostredie“, ER5 „Ochrana proti hluku“, ER6 „Úspora energie a ochrana tepla“ a v eurokódoch doteraz nezohľadnenú časť ER4 „Bezpečnosť pri užívaní“. Novým zámerom je zohľadniť požiadavky „Trvalá udržateľnosť pri navrhovaní stavieb“, ktorej možno priradiť číslo 7.

Najdiskutovanejšie

Práve vyššie spomenuté aktivity a zámery CEN/TC 250 boli na schôdzi ENC najdiskutovanejšie. Fínsky ENC M. Virtanen, ktorý je členom Stálej komisie od r.1995 a má v rámci svojej činnosti v EC bohaté skúsenosti a ktorý mal „White paper“ k dispozícii už pred schôdzou pravdepodobne ako jediný ENC, oboznámil prítomných hneď po prezentácii predsedu CEN/TC 250 s názorom fínskej „mirror“ komisie, ktorý sám označil ako kritický a konštruktívny súčasne.

Vo svojom príspevku sa jednoznačne vyjadril za urgentnú finančnú podporu aktivít CEN/TC 250 s tým, že by sa mala venovať v eurokódoch navrhovaniu konštrukcií a nie požiadavkám ER3, ER5, ER6, časti ER4 a 7. Tomuto veľmi, ale zároveň aj veľmi fundovane, oponovali všetci zástupcovia CEN/TC 250. Prejav predniesol aj G. Sedlacek, ktorému niekoľkí ENC dokonca zatlieskali. Diskusia sa uzavrela s tým, že k dokumentu CEN/TC 250 „White paper“ sa majú do marca 2009 vyjadriť ENC jednotlivých krajín a do ďalších 2 týždňov CEN/TC 250 vypracuje 2. verziu tohto dokumentu. O ňom sa predseda CEN/TC 250 vyjadril pri jeho uvádzaní,

že je to iba 1. verzia a predpokladá, že bude trvale živým a otvoreným dokumentom. Na schôdzi bolo tiež konštatované, že s ohľadom na zdĺhavú schvaľovaciu procedúru v rámci EC, sa príchod urgentne žiadanej finančnej podpory, aj pri pozitívnom vývoji záležitosti, nedá tak skoro očakávať.

Stav v zavádzaní

Zaujímavým bodom programu bolo referovanie jednotlivých ENC o stave zavádzania eurokódov v jednotlivých krajinách. Vo všeobecnosti možno konštatovať že:

- malé krajiny majú problémy s dostatočným počtom odborníkov, ako aj financiami pri prekladaní a tvorbe národných príloh (NA) a preto zaostávajú (Lotyšsko),
- najďalej je v tomto procese Fínsko,
- veľmi dobre si vedie aj ČR,
- prekladu NA do angličtiny sa v tomto štádiu zaoberá minimum krajín,
- Rakúsko plánovalo zrušiť národné normy k 1. 1. 2009 a používať iba eurokódy, pre odpor technickej verejnosti posunuli tento termín o pol roka,

- podľa informácie nemeckého ENC sa v krajine nesmú podľa eurokódov navrhovať konštrukcie, a tak skoro sa ani nebudú (navrhovaniu konštrukcií podľa eurokódov má predchádzať dlhšie paralelné obdobie používania národných DIN a EN noriem, v rámci ktorého sa eurokódy a národné prílohy dostatočne overia - táto informácia pôsobí prekvapivo, treba však zobrať do úvahy skutočnosť, že v Nemecku v nedávnom období vydali viacero nových DIN, ktoré obsahujú predpisy a pravidlá predbežných ENV eurokódov),
- Belgicko nevie ako sa postaviť ku 5. betonárskemu eurokódu EN 1992-4 a požadovalo od EC list, ktorý by podporil zámer používať eurokódy v praxi (EN 1992-4 podľa zástupcov CEN/TC 250 nie je a ani nebude eurokód),
- holandský delegát uviedol, že v jeho krajine sa v praxi používajú iba národné normy a chcel by vedieť ako je to v iných krajinách,
- viacerí ENC spomenuli nepriaznivé dopady finančnej krízy v svojich krajinách (Belgicko, Lotyšsko),

- zazneli aj prvé obavy, či sa eurokódy presadia podľa plánu.

ENC a JRC

Ďalším bodom programu bola diskusia o ďalšej existencii skupiny ENC a jej úlohách. ENC skupina bude pokračovať v snahe získať politickú (a tým i finančnú) podporu pre aktivity CEN/TC 250. Ďalšou úlohou ENC je umožniť vzájomnú informovanosť a výmenu názorov, prípadne zabezpečiť určitú koordináciu pri zavádzaní eurokódov. V závere informoval A. Pinto prítomných o aktivitách JRC, ktorá úzko spolupracuje s CEN/TC 250 a spoločne zabezpečujú aktivity a úlohy, ktoré sme spomenuli vyššie.

Workshop v Bruseli

V Bruseli sa bude 2. a 3. apríla 2009 konať aj workshop k EN 1996 Navrhovanie murovaných konštrukcií, ktoré ako jediné neboli na programe workshopu konaného vo februári 2008.

*Prof. Ing. Ivan Baláž, PhD.,
ENC za SR*

INZERCIA